

Отчет за 2016 година
на Института за български език „Проф. Любомир Андрейчин“, БАН

I Проблематика на звеното

1.1. Преглед на изпълнението на целите (стратегически и оперативни), оценка и анализ на постигнатите резултати и на перспективите на звеното в съответствие с неговата мисия и приоритети, съобразени с утвърдените за 2016 г. научни тематик (до 1 стр.)

Институтът за български език „Проф. Любомир Андрейчин“ (ИБЕ) към БАН е национален научен център за фундаментални, научно-приложни и експертни изследвания на българския език. През 2016 г. изследователите от ИБЕ работиха върху 18 проекта, които се вписват в следните приоритетни области:

1.1.1. Системно проучване и описание на граматичната структура и лексикалния състав на съвременния български книжовен език, което включва:

А) Изследване на състоянието и процесите в граматичната система на съвременния български книжовен език и отражението им в писмената практика

През 2016 г. започна работата по *Нормативната граматика на българския език*, която предвижда описание на съвременното състояние на граматичната система на българския език, както и на проблемните явления в езиковата практика.

През 2016 г. беше публикуван *Официалният правописен речник на българския език. Глаголи*, в който е обхваната в пълнота глаголната лексика на съвременния български книжовен език. Речникът представя нормативно установените граматични, правописни и акцентни особености на българските глаголи.

Б) Проучване на развойните процеси, обуславящи съвременното състояние на българската лексика, и лексикографско описание на основния лексикален фонд на българския език

Лексикалното богатство на българския език в теоретичен и научно-приложен план се изследва в рамките на проекта *Теоретични и лексикографски аспекти в проучването на съвременната българска лексика*. Проектът изследва актуални проблеми на българската лексика, които открояват както националноспецифичните ѝ черти, така и общите ѝ особености с лексиката на други славянски езици; представянето на българската лексика в различни речници: неологични, тълковни, двуезични. В рамките на проекта през 2016 г. е публикувана 1 монография и е предаден за печат колективен монографичен труд, разработен съвместно с учени от Института по славистика към Чешката академия на науките.

В рамките на основния лексикографски проект на Института – многотомния тълковен *Речник на българския език*, насочен към документирането и съхраняването на лексикалното богатство на българския език от значителен хронологичен отрязък, продължи работата върху поредния 16 том (буква С): съставени са 880 компютърни страници и се пристъпи към тяхното редактиране.

Продължи работата по последния, трети том на *Българско-словашкия речник*, както и по *Терминологичния речник по икономика* (с обработка на близо 4400 термина от различните подобласти).

Съвременното състояние на българската терминологична лексика се проучва в рамките на проекта *Терминологична практика*. През 2016 г. продължи работата по създаване на електронни бази данни с термини и терминологична лексика, като бяха попълнени: електронната база данни на научната лексика (с нови 2740 единици), терминологичната база данни по икономика (с нови 570 единици) и базата данни на трудовете по терминология (с информация за нови 237 заглавия).

Проучванията по приключилия в началото на 2016 г. проект *Съпоставително-типологични аспекти на лексикалните изследвания в родствени и неродствени езици* засягат теоретични и практически проблеми на съпоставителната лексикология на базата на езиков материал от български и руски, като работата върху въпроси на граматичната и лексикалната система на българския език в съпоставка с други езици (руски и френски) продължи по проекта *Проблеми на общността и разликите при двуезични изследвания – граматика и лексика*.

В) Разработване на проблеми от областта на теорията за езика

Въпроси от теоретичното езикознание се разработват в рамковата тема *Език. Личност. Общество* на Секцията по общо и съпоставително езикознание. През 2016 г. по проблеми на лингвистичната теория бяха публикувани две монографии от областта на философията на езика в парадигмата на философските направления на XX век, а така също сборникът „Актуални проблеми на лингвистиката“, който съдържа приносите към националната конференция с международно участие, организирана в чест на проф. Стефана Димитрова.

1.1.2. Запазване и утвърждаване на българската национална идентичност като част от културното

разнообразие в Европа и света

В рамките на работата по това приоритетно направление в Института се изследват и издават писмени езикови паметници – от IX – X до XIX в., проучва се произходът на българската лексика, описва се състоянието на българските диалекти, на българската ономастична система, разработват се проблеми от областта на взаимоотношенията между езика и културата на българския народ.

Системното проучване и публикуване на важни писмени паметници от историческото развитие на българския език е цел на проекта *Българско ръкописно наследство от Средновековието и новото време (издания и изследвания на писмени паметници)*, в рамките на който през 2016 г. бяха проучени епиграфски паметници и архивни материали. Архивът от текстове беше увеличен и с нови 12 апокрифни текста.

Проектът *Електронни езикови ресурси от оригинални творби на Българското средновековие* е насочен към системно изучаване на оригиналните творби на старата българска литература, изработване на електронен архив на произведенията и извличане на лексикална информация. През 2016 г. корпусът беше обогатен с нови текстове и бяха направени лексиколожки проучвания и описание на лексиката и редакция на материала за букви А, Б, В, Г, Д, З, Л, О, Р, Т. Съставена е и библиография по историческа лексикология.

През 2016 г. продължи работата върху многотомния *Български етимологичен речник*, като бяха съставени 70 стр. от IX том и бяха извършени довършителни работи по издаването на VIII том (*тесам – фякалка*) от Издателството на БАН „Проф. Марин Дринов“.

През 2016 г. беше публикуван *Български диалектен атлас. Обобщаващ том. IV. Морфология*, в който са представени типологичните особености на българския език в българското езиково землище на диалектно равнище под формата на 145 цветни карти, коментари, списъци и показалци към тях, отразяващи най-ярките особености на морфологичната система.

Успешно продължава работата по проекта *Диалектни атласи*, включващ работата по *Европейски лингвистичен атлас (ЕЛА)* и *Общославянски лингвистичен атлас (ОЛА)*, в които диалектните особености на българския език се представят в съпоставка с останалите езици в Европа. През 2016 г. беше изготвена карта на названията за *ръж* за ЕЛА и бяха подготвени български материали за т. IX „Степени родства“ за шестте фонетични тома на ОЛА: *Рефлексы *e; Рефлексы *e; Рефлексы *o; Рефлексы *ъ, *ь; Рефлексы *ъг, *ьг, *ъл, *ъл; Рефлексы *ъ, *ь. Вторичные гласные.*

Насочен към проучване на българските говори зад граница е проектът *Изследване на българските диалекти на различни езикови равнища*. През 2016 г. беше подготвено монографичното изследване *Диалектната система на с. Шишевец, Кукъска Гора*, бяха обработени диалектни материали за българските говори в Косово, Албания и Северна Гърция и за изработване на *Български кулинарен диалектен речник*. Беше завършено и изследването на езика на българската общност в Австрия.

Задачата на проектите *Етнолингвистични теоретични и приложни изследвания. Картината на света в българския език и в съпоставка с други езици и Етнокултура и национален комуникативен стил* е развитието на етнолингвистичната география, създаване на електронни бази данни, проучване на стереотипите на българина и езиковоспецифичните лексикализации на понятия, свързани с националния бит и култура. Във връзка с работата по съставянето на *Етнолингвистичния речник на народната медицина* бяха разработени изследвания върху аксиологията на болестта в българската култура, названията на детските болести, названията за лечебни растения и др.

Основната цел на проекта *Топонимията на Западна България – свидетелства за национална идентичност* е да се документират и анализират топонимни данни, за да се изведат принципите и моделите на топонимната номинация. През 2016 г. са събрани и анализирани 3000 названия от бившата Цариградска околия и са подготвени материали за изготвяне на историко-etimологичен речник. Обработени са топоними от землищата на 30 селища в Западна България за попълване на архива. Анализирани са имената, съдържащи названия на плодове и плодни дървета от лингвистична и лингвокултурологична гледна точка, включително в съпоставка за отделните околии.

По проекта *Съвременната българска антропонимна система (Мода на личните имена в България)* са събрани около 18 000 лични имена на новородени от най-големите градове и по-малки населени места, които са анализирани с цел проучване на тенденциите в мотивационните номинативни практики у нас.

1.1.3. Разработване на електронни езикови ресурси и програмни приложения за експертна и масова употреба

В Института за български език се разработват езикови ресурси – едно- и многоезикови речници, едноезикови и паралелни корпуси, *Българският уърднет* и др., и програми за тяхната обработка, включително програми за частичен синтактичен анализ, за автоматично извличане на информация от писмени текстове, за лингвистична анотация, за автоматично откриване на неологизми и архаизми и др.

През 2016 г. бяха изработени нови 9136 синонимни множества, с което общият обем на Българската лексикално-семантична мрежа БулНет, изградена в рамките на проекта *Електронни езикови ресурси и програми за тяхната обработка*, достигна 121 287 синонимни множества, от които 72 363 са създадени или проверени и допълнени от експерти. Българската лексикално-семантична мрежа БулНет е достъпна на адрес <http://dcl.bas.bg/bulnet/>, като могат да се правят справки не само за български, но и за преводните еквиваленти на английски, румънски и други европейски езици.

В рамките на проекта *Български национален корпус* беше постигнато увеличаване на обема на корпуса, бяха разширени възможностите за достъп до корпуса като база за извършване на разнообразни лингвистични изследвания. Беше разработена *система за автоматично извличане и показване на цитати от новинарски сайтове* (<http://dcl.bas.bg/quotations/>) и система за *автоматично извличане на неологизми* (<http://dcl.bas.bg/neologisms/>). Системата за извличане на неологизми включва следните процеси: (а) събиране на текстове от интернет; (б) сравняване на кандидатите за неологизми с големи лексикографски ресурси и текстове от *Българския национален корпус*; (в) оценка и подреждане на кандидатите за неологизми по различни критерии; (г) представяне на резултатите; (д) цикъл на обновяване на резултатите (няколко пъти на ден). Продължи работата по създаването на голям унифициран речник на съставни лексикални единици, съдържащ детайлно граматично описание на единиците: основна форма и флективен тип, който описва формообразуването и представя граматичните характеристики на основната форма и отделните форми.

Беше създадена платформа за споделяне на учебни материали по български език, в която бяха споделени част от материалите, разработени в рамките на кампанията „Написаното остава. Пиши правилно!“ (http://ibl.bas.bg/napisano_ostava/), и платформа за единен достъп до ресурсите на Института за български език (http://ibl.bas.bg/dictionary_portal/).

1.1.4. Информационно и експертно обслужване на българската държава и общество

Кодифицирането на книжовноезиковата норма на българския език е сред основните задачи на Института за български език. За целта се извършва системен анализ на съвременното състояние на езика и се изработват нормативни справочници с официален характер. Многобройните речници, които Институтът подготвя, отговарят на нуждите на съвременното общество от качествени и професионално изработени източници на информация за значението, формите, употребата и произхода на лексиката на българския език.

В рамките на проекта *Езикова култура и езикова политика* се изследва съвременната правописна практика и се обръща внимание на проблемните явления (чрез събиране и анализ на въпросите, зададени към Службата за езикови справки и консултации).

Сътрудниците на Института изготвят писмени лингвистични справки и експертизи по искане на различни държавни институции (включително органите на съдебната, изпълнителната и законодателната власт, общини, правителствени агенции и др.), а също така за нуждите на неправителствени организации, компании и отделни граждани.

1.2. Изпълнение на националната стратегия за развитие на научните изследвания 2020. Извършени дейности и постигнати резултати по конкретните приоритети.

Проектите, които Институтът за български език разработва, се вписват в следните приоритетни области и цели на Рамковата програма за научни изследвания и иновации (2014 – 2020) „Хоризонт 2020“, както следва: а) „Високи постижения в научната област“ – за гранични области на науката, нововъзникващите технологии и укрепване на европейските научноизследователски инфраструктури; б) „Обществени предизвикателства“ – подпомагане на научните изследвания и иновации за запазване на европейското културно наследство; в) „Разпространяване на високите постижения и разширяване на участието“; г) „Наука със и за обществото“ – за приобщаване на гражданите към естеството на научните изследвания, които засягат техния ежедневен живот; д) „Социални и хуманитарни науки“ – направление, важно за оптималното увеличаване на възвращаемостта за обществото от инвестициите в научни изследвания и технологии.

Основен обект на изследователската дейност на ИБЕ е езикът на българите, който има основна роля за изграждане и поддържане на българската национална идентичност. Научните проекти, разработвани в Института, допринасят за запазване на културното наследство на България, за съхраняване на националната идентичност и за развитие на българското общество. Българистичните изследвания по лексикология, история на езика, диалектология, етимология, ономастика, етнолингвистика, съпоставителните изследвания с други езици, проблемите на езиковедската теория и др. са принос към културното разнообразие в Европа и света, като едновременно с това открояват богатството и спецификата на българския език. Специално внимание се отделя на тези явления, които са проява на националната специфика на българския език или са черти на българската народопсихология.

Стремежът на Института е да интегрира в научните и научно-приложните си изследвания най-съвременните методи и средства в областта на теоретичната и приложната лингвистика, за да гарантира стойността на постигнатите резултати за обществото. Мисия на Института е да отговаря на обществените предизвикателства, свързани с изграждането на приобщаващи, новаторски и мислещи европейски общества. В тази посока работата на Института е ориентирана към създаването на езикови ресурси и програми за обработка на езика, които да бъдат общодостъпни и да отговарят на обществените потребности.

1.3. Полза / ефект за обществото от извършваните дейности

Справочниците с нормативен характер значително подпомагат работата на публичните институции и на гражданите, като систематизират и представят в достъпен вид книжовноезиковите норми. През 2016 година беше публикуван *Официален правописен речник на българския език. Глаголи*.

Многоотомният академичен *Речник на българския език, Българският диалектен атлас, Българският етимологичен речник, Българският уърднет*, интернет справочниците „Инфолекс“ и „Неолекс“, порталът „Лексит“ за единен достъп до ресурсите на Института намират широко приложение в редица хуманитарни научни направления и се използват от различни институции. Тези ресурси са насочени към потребността на обществото от актуално знание за значенията, употребата и

произхода на думите в българския език, към които има голям обществен интерес. Широк интерес предизвикват и другите речници и ресурси, създадени в ИБЕ, което показва, че те задоволяват обществена необходимост като източници на информация за българската лексика и фразеология.

Публикуваните нови изследвания от областта на лексикологията, историята на езика, диалектологията, етимологията, етнолингвистиката, ономастиката и др. допринасят за изясняване на въпросите за корените на славянското езиково единство и за разкриване на връзките на българския език и българския народ с други езици и народи – славянски, балкански, индоевропейски и неиндоевропейски. Дългосрочен ефект за обществото с оглед на проучването на важен елемент на българската национална идентичност – езика в лексикалния му аспект, имат извършваните лексикални изследвания върху българския език и особено тези, които се отнасят до най-новата българска лексика – те представляват интерес не само за учени, преподаватели, студенти, учители, културни дейци, но и за широката общественост.

В Института за български език се създават, съхраняват и разпространяват разнообразни научни материали, езикови архиви и корпуси, които представляват национално богатство с уникален характер. Езиковите архиви имат важно значение за лексикологията и лексикографията, за диалектологията, за историята на езика, за етимологията, етнолингвистиката, за ономастиката, за терминологията, за славистиката, балканистиката, европеистиката, за други хуманитарни науки, както и за запазване на духовната култура.

Един от най-популярните езикови ресурси, с разнообразни приложения, е *Българският национален корпус* (<http://dcl.bas.bg/bulnc/>), който постоянно е разширяван и усъвършенстван. Поддържа се центърът МЕТА-СПОДЕЛЯНЕ (част от европейската мрежа от центрове за споделяне на езикови ресурси), посредством който се разпространяват 34 езикови ресурса и програми за тяхната обработка (<http://metashare.ibl.bas.bg/>). Свободният и улеснен достъп до езиковите и програмните ресурси е полезен както за изследователите и компаниите, работещи в областта на езиковите информационни технологии, така и за дейността на научните и образователните институции.

Научната дейност на изследователите от Института за български език през 2016 година беше отразена в значителен брой научни публикации: **221** отпечатани научни изследвания, от които **13** монографии, речници и атласи (**3** в чужбина, **10** в България), **64** публикации в реферирани и индексирани български и чуждестранни издания (от които **2** – в издания с импакт фактор), **144** публикации в нереферирани издания, **2** съвместни публикации с чуждестранни учени. Приети са за печат **112** труда, от които **1** монография. Отпечатани са **81** научнопопулярни публикации (приети за печат са **6**). Регистрираните цитирания и рецензиите за трудове на членове на Института през годината са общо **526** (цитирани публикации – **269**), от които в международни издания – **123** (**87** цитирани публикации). Регистрирани са и **112** цитирания (**3** – в чужбина) на **92** публикации на сътрудници на Института в дисертации и автореферати.

Важен фактор за оценката на качеството на резултатите е интересът на научната общност в България и чужбина, както и на българското общество към публикуваните трудове – монографии, речници, атласи и др., и търсенето им на книжния пазар. Част от получените резултати се разпространяват по електронен път – като електронни публикации, корпуси, речници, езикови бази от данни, при което качеството се оценява по интереса към тях: брой на посещенията и заявките към ресурсите в интернет.

1.4. Взаимоотношения с други институции

Институтът за български език има официално подписани споразумения за сътрудничество с Катедрата по български език към Факултета по славянски филологии на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, Катедрата по български език при Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“, Филиала на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ в Смолян, Нов български университет, Института за литература при Българската академия на науките и Националното издателство за образование и наука „Аз Буки“. Институтът за български език е член на МЕТА-НЕТ – европейска мрежа за високи постижения в областта на езиковите технологии, както и на Европейската федерация на националните езикови институти (ЕФНЕИ).

Традиционно учени от ИБЕ си сътрудничат с други звена на БАН при разработването на научни проекти. Членове на Института участват в проектите: *Изследване и издание на писмени паметници от времето на Иван Александър* на Кирило-Методиевския научен център към БАН; *Външни миграции в България, XIX – XXI в. – историко-демографски, социално-антропологически и етнокултурни елементи* на Института за исторически изследвания при БАН; *Светци, святи личности, управници, владетели. Книгите и властта на двата бряга на река Дунав през Средните векове*, проект по ЕБР с Института за история към Румънската академия с участие на сътрудници на Института за български език, Института за исторически изследвания и Кирило-Методиевския научен център към БАН; *Траките – генезис и развитие на етноса, културни идентичности, цивилизационни взаимодействия и наследство от Древността* (съвместно с други 24 института на БАН); *Македония – минало и съвремие* (проект на Македонския научен институт).

През 2016 година продължиха активните контакти с медиите за популяризиране на научните постижения, както и за коментари по езикови въпроси. Учените от Института са публикували свои научнопопулярни материали в редица издания и са участвали в над **60** интервюта, в това число по Българската национална телевизия и Българското национално радио, Нова телевизия, БТВ, „България он еър“, „Би Ай Телевизия“, както и във вестниците „Стандарт“, „Монитор“, „Аз Буки“, „Телеграф“ и други. В някои медии се поддържат специализирани рубрики по езикови проблеми (като например предаването „За думите“ по програма „Христо Ботев“ на БНР), в които редовно участват сътрудници на Института. През 2016 г. в ежеседмичната рубрика на Института за български език *Написаното остава. Пиши правилно!* във в. „Аз Буки“ бяха публикувани **51** материала по въпросите на българския език и езиковата култура. **34** от вече публикуваните в рубриката

езикови бележки са отпечатани и в сп. „Педагогика“, 2016, кн. 6 – 9. Традиционно се поддържа серията „Езикова култура“ в списание „Български език“.

1.5. Общонационални и оперативни дейности, обслужващи държавата

1.5.1. Практически дейности, свързани с работата на национални, правителствени и държавни институции, индустрията, енергетиката, околната среда, селското стопанство, национални културни институции и др. (относими към получаваната субсидия)

Службата *Езикови справки и консултации* към Института за български език предоставя експертна помощ по въпросите на граматиката, правописа, правоговора и пунктуацията, както и по всякакви други въпроси, свързани с книжовноезиковата теория и практика. Експертите извършват консултации по телефона в рамките на работния ден, на имейла ezikovispravki@ibl.bas.bg, както и чрез интернет справочника „Езикови справки“ и Фейсбук страницата „Езикови справки“ (дадените справки за 2016 г. са над 4000). Специалистите от Института изготвят експертни оценки и справки (писмени и устни) от страна на гражданите по въпроси, отнасящи се до граматиката, правописа, лексиката, фразеологията, терминологията, етимологията, ономастиката, диалектологията, старобългарския език и др.

Институтът осигурява писмени консултации и изработва езикови експертизи, необходими за дейността на различни институции, съдебната система, фирми, медии, издателски къщи, обществени организации, частни лица. Тези експертизи се отнасят както до правописа, правоговора и пунктуацията, така и до значението, употребата, произхода и стилистичната характеристика на думите. През 2016 г. са подготвени 15 писмени становища и експертизи по важни езикови въпроси по искане на съдебната система (Висшия съдебен съвет, Върховния административен съд, Софийския районен съд, Районния съд – Пазарджик, Софийския апелативен съд), Министерството на образованието и науката, Министерството на външните работи, Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, Комисията за защита от дискриминация и други държавни и обществени организации.

Сътрудници на Института участваха като експерти в комисии на Министерството на образованието и науката: за подготовка на тестовете за националното външно оценяване по български език и литература след 7. клас и за националното външно оценяване на функционалната грамотност на учениците от 9. клас (проф. д-р Сия Колковска), както и за оценяване на учебниците по български език за 5. клас (доц. д-р Лучия Антонова).

В изпълнение на националната програма „Роден език и култура зад граница“ на Министерството на образованието и науката, Министерството на външните работи и сдружение „Хоризонти“ – Охрид, е проведено обучение на кандидат-студенти по български език и литература в Република Македония с участието на доц. д-р Георги Митринов. Сътрудници на Института (доц. д-р Лучия Антонова, гл. ас. д-р Илияна Гаравалова) участваха като преподаватели и в Курс по български език, история и култура за кандидат-студенти от български произход от Република Косово (с. Речене, Призренско), организиран от Културно-просветното дружество на българите в Жупа с помощта на Министерството на образованието и науката и Посолството на Република България в Прищина. Доц. д-р Ана Кочева-Лефеджиева участва в семинар за ученици от българската диаспора, организиран от Фондация „Българска памет“ през април 2016 г. във Варна.

16 хабилитирани сътрудници на Института са участвали в научни журита в конкурси за академични длъжности и научни степени в различни български университети, както и в институти на БАН, като са подготвени 11 рецензии и 33 становища по различни процедури. 10 хабилитирани сътрудници са участвали в 15 изпитни комисии в рамките на Академията и извън нея.

Много от учените от ИБЕ членуват в престижни национални и международни научни организации (55 участия в 24 организации), в наши и международни редакционни колегии и редакционни съвети (27 участия в 15 редакционни колегии и редакционни съвети), както и в организационни комитети на научни форуми у нас и в чужбина (15 на брой).

Институтът поддържа страницата *Езикови справки* във Фейсбук – <https://www.facebook.com/ezikovi.spravki/> (и аналог в Туитър – <https://twitter.com/ezikovispravki>), в която няколко пъти седмично се публикуват материали от пет езикови рубрики: значение и употреба на думите; нови думи, фразеологизми; правописни и пунктуационни правила и богатството на българските диалекти. Страницата *Езикови справки* във Фейсбук получи над 20 000 харесвания през 2016 г., а времето, за което се отговаря на поставени въпроси, е под 2 часа. В Интернет справочника *Езикови справки* (http://ibl.bas.bg/ezikovi_spravki/) периодично се публикуват материали, свързани с лексиката, правописа и пунктуацията на българския език.

За поредна година младите учени от Института за български език активно участваха в националната кампания на Института *Написаното остава. Пиши правилно!*, в рамките на която бяха организирани редица инициативи: посещение и провеждане на занимателни игри в Езиковата гимназия „Д-р Иван Богоров“ в Димитровград (22 март), Професионалната гимназия по икономика и мениджмънт в град Пазарджик (23 март), ОУ „Климент Охридски“ гр. Павликени (11 април), 11. СОУ „Константин Константинов“ в гр. Сливен (3 май), празник на грамотността в Професионалната гимназия по икономика и мениджмънт в град Пазарджик (11 май), празник на буквите в ОУ „Св. св. Кирил и Методий“ в гр. Ихтиман (11 май) и др. С участието на младите учени по случай 24 май бяха проведени диктовки в два открити пункта в София, а инициативата беше координирана с аналогични събития в Димитровград, Пазарджик, Сливен, Сопот и Павликени. По случай първия учебен ден в интернет бе организирана езикова игра с награди „Играй с думите“ (http://ibl.bas.bg/ezikova_igra/), която премина при значителен интерес. Европейският ден на езиците бе отбелязан на 1 октомври 2016 г. със занимателни езикови игри заедно с още 23 културни институции или отдели в посолствата на различни държави. В рамките на Националната седмица на четенето, организирана от Министерството на образованието и науката, беше проведена езикова викторина с

участието на три отбора: от СУ „Георги Брегов“, СУ „Георги Бенковски“ и ОУ „Проф. Иван Батаклиев“ от гр. Пазарджик.

1.5.2. Проекти, свързани с общонационални и оперативни дейности, обслужващи държавата и обществото, финансирани от национални институции (без Фонд „Научни изследвания“), програми, националната индустрия и пр. – до ТРИ най-значими проекта (заглавие на проекта, програма, по която се финансира, координатор и постигнати резултати)

Млади учени от Института участваха в проекта „Заедно напред“ (БС-33.14-1-061/01.10.2015) по приоритета „Осигуряване на равен достъп до качествено образование на деца и ученици от етнически малцинства“, чийто бенефициент е Националното издателство за образование и наука „Аз Буки“. Работата по проекта е свързана с прилагане на нови изследователски практики, които, от една страна, ще направят обучението по български език привлекателно, а от друга страна, ще помагат на учениците да анализират и изследват, ще стимулират самостоятелната им работа и мислене. В рамките на проекта „Заедно напред“ бяха подготвени и представени уроци за усвояване на нов материал и упражнения върху минало неопределено и минало предварително време; бяха организирани и проведени празници на познанието в ОУ „Кирил и Методий“, гр. Ихтиман; ОУ „Васил Левски“, с. Новачене; ОУ „Васил Левски“, гр. Ботевград.

2. Резултати от научноизследователската дейност през 2016 г.

Критериите, използвани за избора на научно постижение в различните категории сред многобройните научни трудове на учените от Института за български език, заслужаващи да бъдат отличени, са:

1. Трудът е резултат на планова тема на ИБЕ;
2. Трудът е резултат на колективна планова разработка;
3. Трудът е публикуван (включително електронно) и носи гриф на ИБЕ;
4. Трудът разглежда по-обща проблеми или описва по-голямо количество езикови данни;
5. Трудът представя различни подходи на анализ;
6. Трудът е награден;
7. Трудът е получил допълнително финансиране;
8. За труда има публикувана положителна рецензия.

2.1. ЕДНО най-значимо научно постижение и съответната графична илюстрация към него с кратък подфигурен текст (графичната илюстрация се прилага).

Български диалектен атлас. Обобщаващ том. IV. Морфология. Ред. колегия: М. Тетовска-Троева (гл. ред.), Ел. Кяева (зам. гл. ред.), Л. Антонова-Василева, М. Витанова, Сл. Керемидчиева; Авт. колектив: Л. Антонова-Василева, Л. Василева, М. Витанова, Ел. Вълчева, Сл. Керемидчиева, Т. Костова, Ив. Кочев, Ел. Кяева, К. Смедовска, М. Тетовска-Троева, П. Урумова. Изд. на БАН „Проф. М. Дринов“. София, 2016, 247 с. ISBN 978-954-322-857-7

Трудът *Български диалектен атлас. Обобщаващ том. IV. Морфология* представлява заключителната част от фундаменталното лингвистично изследване *Български диалектен атлас. Обобщаващ том*. В тази част на Обобщаващия том на БДА са представени в синтезиран вид типологичните особености на българския език, отразени в лингвогеографски план в целия обхват на българското езиково землище на диалектно равнище. Атласът е плод на многогодишните усилия на авторски колектив от Секцията за българска диалектология и лингвистична география. Трудът съдържа 145 цветни карти, коментари, списъци и показалци към тях, отразяващи най-ярките особености на морфологичната система. Легендите и цветовото решение на картите са ориентирани към историческата интерпретация на картографираните явления. Атласът има значение не само за диалектологията, но и за други области от лингвистиката, както и за славистиката, балканистиката, европеистиката и други хуманитарни науки като история, археология, етнология, фолклористика. Той има и научно-приложна стойност – подпомага обучението на ученици и студенти, работата на журналисти, дипломати и особено на преподавателите по български език в средните и висшите учебни заведения, като допринася за задълбочаването на знанията за родния език и за повишаването на езиковата култура.

2.2. ЕДНО най-значимо научноприложно постижение и съответната графична илюстрация към него с кратък подфигурен текст (графичната илюстрация се прилага).

Т. Александрова, М. Димитрова, В. Мурдаров, Р. Станчева, К. Чаралозова, М. Томов, Н. Паскалев, И. Стоилова, И. Кунева. *Официален правописен речник на българския език. Глаголи*. Българска академия на науките, Институт за български език „Проф. Любомир Андрейчин“. София: Просвета, 2016. 991 с. ISBN 978-954-01-3154-2

Официален правописен речник на българския език. Глаголи е първият по рода си речник, в който е обхваната максимална пълнота глаголната лексика на съвременния български книжовен език. Със своите близо 500 хиляди глаголни форми речникът представя в най-пълнен обем нормативно установените граматични, правописни и акцентни особености на българските глаголи. Словникът е осъвременен, представянето на глаголните форми е значително по-богато в сравнение с досегашните правописни речници; включени са всички форми, при които би възникнал нормативен проблем. Следва се принципът да се представят реално употребявани форми, с оглед на което е извършена актуализация на отделни елементи от парадигмата на някои глаголи, съответстваща на съвременното състояние на книжовния език. За пръв път се прилага нов подход при лексикографското представяне на глаголите с дефективна парадигма. С двата тома на *Официалния правописен*

речник на българския език ИБЕ осъществява кодификаторската си функция. Това е от голямо значение за всички сфери на употреба на книжовния език и е особено важно за сферата на образованието във връзка с приемането на държавен образователен стандарт, според който нормите на българския книжовен език се прилагат в образованието в съответствие с действащия към момента правописен и правоговорен речник на Института за български език към БАН.

3. Международно научно сътрудничество на звеното.

Да се даде обща насока за основните насоки (политики), състоянието и перспективите за международно сътрудничество на звеното и ЕДИН значим международно финансиран проект.

Учените от Института за български език си сътрудничат с колеги от научни и образователни институции в славянските и балканските страни, страните, в които са развити българистичните изследвания, както и в рамките на съвместни проекти с университети и научни центрове в Европа.

Основните партньори в междуакадемичното сътрудничество на Института за български език „Проф. Л. Андрейчин“ са академиите на науките предимно на славянските страни. През 2016 г. продължи сътрудничеството с:

Чешката академия на науките, с Института за чешки език (проект *Автоматично разпознаване на именувани обекти в български и чешки език*) и със Славянския институт (проект *Славянската лексикография в началото на XXI в.*).

Полската академия на науките, с Института по славистика (проект *Българско-полски лексикални паралели*).

Словашката академия на науките, с Института по славистика „Ян Станислав“ (два проекта *Българско-словашки речник* и проект *Модел на съпоставително изследване на фрагменти от народната култура в български и словашки език*) и с Института за езикознание „Л. Щур“ (проект *Компютърни лексикографски подходи, използвани за словашки и български речници и справочни издания*).

Румънската академия, с Института за изкуствен интелект (проект *Обогатени бази от знания за български и румънски*) и с Института за лингвистика (проект *Европейски лингвистичен атлас*).

През 2016 г. учените от Института за български език работиха по научни проекти в сътрудничество с учени и научни структури от други европейски страни в рамките на междуинститутски договори и спогодби. Много важно е участието на Института в работата по *Общославянския лингвистичен атлас*, в който участват всички славянски страни, и *Европейския лингвистичен атлас* – дело на научни колективи от европейските страни.

Сътрудници на Института са национални делегати в две Акции по програма COST: проф. Светла Коева в PARSEME (*PARSing and Multi-word Expressions* – ICT COST, IC1207), в която участват представители от 30 държави; проф. Светла Коева и проф. Диана Благоева – в eNel (*European Network of e-Lexicography* – ISSH COST action IS1305), в която участват представители от 28 държави. Проф. Светла Коева е националното лице за контакт на „Координиране на езиковите ресурси в Европа“ (Language Resources Coordination – ELRC) по Механизма за свързване на Европа (CEF).

През 2016 г. в рамките на договори за двустранно сътрудничество в Института гостуваха 15 чуждестранни учени от 6 страни: Полша, Чехия, Словакия, Сърбия, Турция, Румъния (от тях 11 – по проекти за двустранно сътрудничество по ЕБР, един – по програмата „Еразъм плюс“, трима – за сметка на изпращащата институция).

Участие в различни инициативи на Института (семинари, конференции) с международно участие взеха представители на: Института за обработка на език и реч в Атина (в семинара *Координация на европейските езикови ресурси*); Катарския институт по компютърни изследвания, Университета на Осло, Университета на Белград, Института за изкуствен интелект към Румънската академия, Университета на Загреб (в международната конференция *Компютърната лингвистика в България*), Норвежкия научно-технически университет.

Д-р Зорница Козарева, ръководител на научноизследователската група по машинно самообучение в областта на компютърната обработка на езика в „Амазон“, получи наградата „Джон Атанасов“, след като беше номинирана от Института за български език.

Най-значим международен проект с участието на Института за български език „Проф. Л. Андрейчин“ (с илюстрация и кратък текст под нея)

Проектът „Координиране на езиковите ресурси в Европа“ (Language Resources Coordination – ELRC), одобрен по Механизма за свързване на Европа (CEF), цели развитието на автоматичния превод за целите на многоезиковото общуване, размяната на документи и друго езиково съдържание между администрацията, гражданите и компаниите от ЕС. Цел на проекта е събирането на големи по обем колекции от паралелни и едноезикови преводни документи, които ще осигурят критична маса от тренировъчни и тестови данни за усъвършенстване на системата за автоматичен превод на Европейската комисия. Институтът участва в организирането на националния семинар „Координиране на езиковите ресурси в Европа“ на 18 март 2016 г. в София във връзка с изграждането на Платформата за автоматичен превод (CEF.AT) към Механизма за свързване на Европа. На събитието присъстваха близо 150 представители на публичната администрация, държавни структури и компании, работещи в областта на професионалните преводи, информационните и езиковите технологии и издателската дейност. Проектът е първата по рода си общоевропейска инициатива, в която участват всички страни членки на ЕС, Исландия и Норвегия. Очакваните резултати са: усъвършенстване на Платформата за автоматичен превод на Европейската комисия в полза на публичната администрация в Европа, както и на широката общественост, и осигуряване на качествени административни услуги в рамките на Единния европейски цифров пазар.

4. Участие на звеното в подготовката на специалисти: форми; сътрудничество с учебни заведения; външни заявители, включително от чужбина; анализ на състоянието, перспективи и препоръки.

Институтът за български език е водещ център за изследвания в областта на българския език с дългогодишни традиции в обучението на докторанти. В Института се обучават редовни и задочни докторанти по докторските програми „Български език“ и „Общо и сравнително езикознание“. През 2016 година в ИБЕ са се обучавали седемнайсет докторанти: осем в редовна докторантура, шестима в задочна докторантура и трима на самостоятелна подготовка, с ръководители чл.-кор. проф. д.ф.н. Мария Попова, проф. д.ф.н. М. Цибранска, проф. д-р Св. Коева, проф. д-р Д. Благоева, проф. д-р Анна Чолева-Димитрова, доц. д.ф.н. Л. Димитрова-Тодорова (доц. д-р Христина Дейкова), проф. д-р Йовка Тишева, доц. д-р Руска Станчева, доц. д-р Палмира Легурска, доц. д-р Лучия Антонова, доц. д-р Ана Кочева-Лефеджиева, проф. д-р Максим Стаменов, проф. Иван Чобанов. Трима докторанти са отчислени, като двама от тях са защитили успешно (един от защитилите докторанти не е отчислен в рамките на отчетната година, а по-рано). Шестима докторанти са били зачислени за обучение, като един от тях е прекъснал докторантурата си по собствено желание. Хабилитирани сътрудници от Института са научни ръководители и на докторанти, зачислени към други научни институции (Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, Югозападен университет „Неофит Рилски“).

Успешно е защитена една дисертация за придобиване на научната степен „доктор на науките“ (проф. М. Стаменов).

Учените от Института за български език „Проф. Л. Андрейчин“ активно участват в преподавателска дейност в български университети: Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Нов български университет, Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград, УниБИТ. Изнесени са лекционни курсове в бакалавърски и магистърски програми във висши учебни заведения (542 часа в рамките на 17 лекционни курса, изнесени от 10 лектори) – проф. д.ф.н. М. Цибранска-Костова, проф. д-р Св. Коева, проф. д-р М. Стаменов, проф. д-р А. Чолева, доц. д-р Ив. Карачорова, гл. ас. д-р М. Томов, гл. ас. д-р Цв. Георгиева, гл. ас. д-р Н. Костова, гл. ас. д-р Н. Паскалев, гл. ас. д-р Цв. Димитрова. Проф. д-р Елка Мирчева е провела спецкурс на тема „Не-дамаскиновите слова в новобългарските дамаскини в българската книжовноезикова традиция“ (30 часа) към Докторантското училище на БАН.

Доц. д-р М. Димитрова е лектор по български език и българска култура в Университета „Екс-Марсилия“, Франция, а гл. ас. д-р Кирил Първанов – в Държавен университет „Ориентале“, гр. Неапол, Италия.

Проведени са упражнения и семинари във висши учебни заведения (общо 405 часа в рамките на 8 курса, изнесени от 7 лектори): доц. д-р Ив. Карачорова, доц. д-р Хр. Дейкова, гл. ас. д-р Св. Лесева, гл. ас. д-р М. Тодорова, гл. ас. д-р К. Първанов, гл. ас. д-р Н. Паскалев, Б. Ризов.

Двама учени от Института осъществиха преподавателска мобилност по програма „Еразъм+“ (гл. ас. д-р Велислава Стойкова – в Университета „Солент“ в Саутхемптън; гл. ас. д-р Цветана Димитрова – Университет Ка’ Фоскари във Венеция с изнесен цикъл лекции на тема „Синтактични особености на старобългарския/старославянския език“).

За поредна година бяха проведени летни курсове за кандидат-студенти от български произход в с. Речене, Призренско (доц. д-р Лучия Антонова – 70 часа, и гл. ас. д-р Илияна Гаравалова – 64 часа), както и в гр. Скопие, Р Македония (доц. д-р Георги Митринов – 70 часа с над 100 кандидат-студенти).

По програмата за обучение на студенти в рамките на проект BG05M2OP001-2.002-0001 „Студентски практики – Фаза 1“ по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ през отчетната година в Института бяха обучавани 8 студенти.

Институтът за български език е приел трима специализанти – един от Полша и двама от Турция.

Сътрудници от Института за български език бяха лектори в обучителния семинар „Изследователски методи в помощ на преподаването по български език“, организиран от Националното издателство „Аз Буки“, Министерство на образованието и науката (21 януари 2016 г.).

Четириима млади учени спечелиха финансиране по проекти по Програмата за подпомагане на младите учени в БАН – с проекти в областта на топонимията, семантиката, съпоставителното езикознание и приложението на корпуснобазираните подходи в лексикографията.

5. Иновационна дейност на звеното и анализ на нейната ефективност.

5.1. Осъществяване на съвместна иновационна дейност с външни организации и партньори, вкл. поръчана и договорирана с фирми от страната и чужбина.

Няма.

5.2. Извършен трансфер на технологии и/или подготовка за трансфер на технологии по договор с фирми, данни за полученото срещу това заплащане; данни за реализираните икономически резултати във фирмите (работни места, печалба, производителност, дял от новите продукти в общия обем на продажбите и т.н.).

Няма.

6. Стопанска дейност на звеното.

6.1. Осъществяване на съвместна стопанска дейност с външни организации и партньори (продукция, услуги

и др., които не представляват научна дейност на звеното), вкл. поръчана и договорирана от фирми от страната и чужбина.

Няма.

6.2. Отдаване под наем на помещения и материална база.

ИБЕ отдава под наем площ с общ размер 16,5 кв.м.

6.3. Сведения за друга стопанска дейност.

Няма.

7. Кратък анализ на финансовото състояние на звеното за 2016 г.

Информацията е изготвена по данни, предоставени от главния счетоводител на Института за български език Мария Петрова.

Разпределената субсидия в началото на годината е 888 143 лв. Предоставената фактически субсидия е в размер на 915 657 лв. Утвърдената планова численост на персонала за 2016 г. е 81 щатни бройки, а фактически заетите работни места са средно 74. Средната годишна брутна работна заплата е 9 996 лв.

Субсидията се разпределя за следните разходи:

Фонд работна заплата – 725 181 лв.

За обезщетения – 14 626 лв.

За защити за научни степени – 8 800 лв.

За осигуровки от работодател – 120 000 лв.

За ТБО (такса битови отпадъци) – 1 388 лв.

Стипендии на докторанти – 35 100 лв.

Бюджетната субсидия е изразходвана за заплати и осигурителни вноски на персонала по трудови правоотношения, стипендии на докторантите, обезщетения по КТ, за провеждане на процедури - „доктор“, „доктор на науките“, „доцент“ и „главен асистент“, за заплащане на режийните разходи и неотложни ремонти. Към края на годината ИБЕ няма неизплатени задължения към доставчици на стоки и услуги.

Приходите на Института са на обща стойност 67 018 лв. Те са основно от договори по национални програми – 46 490 лв., и от собствени дейности – 20 528 лв.

През 2016 г. ИБЕ е получил трансфери от сключени договори с ФНИ за обща стойност 65 000 лв., както и 11 395 лв. по проекти с МОН. Получени са и 17 450 лв. от БАН за първи етап на четири проекта по Програмата за подпомагане на младите учени в БАН.

Независимо от недостатъчната бюджетна субсидия 2016 г. може да се отчете като относително стабилна за ИБЕ, тъй като не се наложи намаляване на обема на работа или на щата. Това обаче не променя факта, че трудът на научните работници в сериозно подценен, а при изпълнението на научноизследователските си дейности секциите на Института изпитват явен недостиг на финансови средства за провеждане на теренни проучвания за събиране на материали, за закупуване на литература, за участие в конференции и за публикуване на готовата научна продукция.

8. Издателската и информационната дейност на звеното за 2016 г.

Показателен факт за изследователската активност на учените от Института за български език е значителният брой публикации (монографии, речници, студии, статии, научно-популярни публикации и др.), излезли от печат през 2016 година (302) и приети за печат (119).

Двете издавани от Института за български език списания – „Български език“ и „Балканско езикознание“, се нареждат сред най-престижните и търсени издания по българско и балканско езикознание. В тях публикуват свои трудове не само учени от Института, но и специалисти от други научни центрове към БАН, от много български университети, а също и учени от чужбина. През 2016 г. продължи традицията отделните броеве на сп. „Български език“ да се подготвят на тематичен принцип (кн. 1 беше посветена на българската терминология, кн. 2 публикува материали, подготвени от изследователи извън Института, темата на кн. 3 беше съвременната правописна практика, а на кн. 4 – компютърната лингвистика). Редовно се поддържат рубриците *Езикова култура* и *Рецензии и обзори*, а два пъти годишно се представя *Библиография на българската езиковедска литература*. Списанието поддържа страницата си в интернет на български и английски език. През отчетната година редакционната колегия на сп. „Балканско езикознание“ подготви и издаде т. 55 на списанието, който се състои от една единична книжка (бр. 1, съдържащ 10 езиковедски материала и една рецензия) и една двойна книжка (бр. 2-3, посветени на 95-та годишнина от рождението на проф. д.ф.н. Йордан Заимов, с 13 статии). През 2016 г. сп. „Балканско езикознание“ беше включено в базата данни EBSCO Host.

През 2016 година излезе от печат новият 29-и том на годишника „Известия на Института за български език „Проф. Любомир Андрейчин“, който съдържа осем студии и една статия от 11 автори – сътрудници на Института.

През 2016 г. фондът на институтската библиотека е нараснал с 43 заглавия – периодични издания (списания – 27; поредици – 16), придобити чрез покупки, книгообмен и дарения. Посещенията в библиотеката през изтеклата година са

3478.

Висока оценка заслужават усилията на учените от Института за български език за разпространяване и популяризиране на резултатите от научната дейност както в академичните среди, така и сред по-широки кръгове от обществото. През 2016 година 48 сътрудници са участвали общо в 67 конференции (от които 39 международни) в страната и чужбина (в Полша, Чехия, Великобритания, Украйна, Сърбия, Словения, Германия, Франция, Румъния, Словакия, Швейцария, Албания, Испания, Хърватия, Гърция), като са изнесли 177 доклада.

Институтът за български език е организатор и съорганизатор на редица национални и международни научни форуми, проведени през 2016 г.:

Сътрудници от Института за български език бяха съорганизатори и лектори в семинара „Изследователски методи в помощ на преподаването по български език“, организиран от Националното издателство „Аз Буки“ към Министерството на образованието и науката и проведен на 21 януари 2016 г.

В рамките на честването на 74-та годишнина от основаването на Института за български език беше организирана тържествена научна сесия (12 май), както и изложбата „Словото“, посветена на празника на българската просвета и култура и на славянската писменост 24 май (18 – 31 май).

На 9 септември 2016 г. в Дома на Европа в София се проведе второто издание на международната научна конференция „Компютърната лингвистика в България“ (Computational Linguistics in Bulgaria – CLIB), организирана съвместно със Софийския университет и Пловдивския университет. Конференцията се развива като авторитетен международен форум за споделяне на научни постижения между представители на българската и чуждата научна общност в областта на компютърната лингвистика, обработката на естествения език и езиковите технологии.

На 7 октомври 2016 г. в Пловдив се проведе кръглата маса „Следи от тракийския език в българската ономастика“, организирана от Института по проекта на Българската академия на науките *Траките – генезис и развитие на етноса, културни идентичности, цивилизационни взаимодействия и наследство от Древността*.

Институтът за български език съвместно с Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ организира третата сбирка на Форум *Българска граматика*, която се проведе на 20 октомври 2016. Във Форума взеха участие известни български езиковеди от Софийския университет „Св. Климент Охридски“, Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“, Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“, Югозападния университет „Неофит Рилски“, Нов български университет, Русенския университет „Ангел Кънчев“, Университета по библиотекознание и информационни технологии и др. Темата на дискусиата през 2016 година беше: „Функционалната граматика – постижения и перспективи“.

На 27 и 28 октомври 2016 г. в Института за български език „Проф. Л. Андрейчин“ се проведе научна конференция, посветена на 80-ата годишнина на проф. д.ф.н. Благой Шклифов, съорганизатори на която бяха Македонският научен институт и Унгарският културен институт. В конференцията взеха участие учени от различни научни центрове в България, Русия, Полша и др.

На 31 октомври 2016 година в Зала 4 на Националния дворец на културата в гр. София се състоя първата сбирка на Форума „Изследователски подходи в обучението по български език“, организиран от Института за български език „Проф. Любомир Андрейчин“. Целта на форума беше да се представят теоретични знания и практически умения, свързани със съвременни изследователски методи и възможностите за тяхното използване в обучението по български език чрез създаването на интерактивни задачи за колективна и самостоятелна работа. Форумът събра учени, университетски преподаватели, учители и експерти по български език, които обмениха знания и опит, свързани с изследването и обучението по български език. За големия успех на събитието свидетелства фактът, че на него присъстваха над 150 участници от цялата страна.

Институтът за български език „Проф. Л. Андрейчин“ беше съорганизатор (съвместно с Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“) на проведената на 10 и 11 ноември 2016 г. в рамките на Паисиевите четения в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ Юбилейна научна сесия „Съвременни тенденции в езиковедските изследвания“, посветена на 85 години от рождението на проф. д.ф.н. Йордан Пенчев.

На 24 ноември 2016 г. в Института за български език „Проф. Л. Андрейчин“ се проведе Юбилейна научна сесия „Нестор Марков и неговият принос в образованието и лексикографията“, организирана съвместно с Института за исторически изследвания, Института по математика и информатика, Българското лексикографско дружество, Съюза на математиците в България и др. В сесията взеха участие учени от БАН, Софийския университет „Св. Климент Охридски“, УниБИТ и други научни центрове в страната.

Важна насока в дейността на изследователите от Института за популяризиране на резултатите от техните разработки са публичните изяви в печатните и електронните медии. В резултат на все по-активните медийни изяви на сътрудниците Институтът вече има видимо присъствие в публичното пространство.

Показателен е и стремежът на голяма част от учените да публикуват свои разработки в интернет и да осигуряват онлайн достъп до създадени от тях езикови ресурси, което дава възможност на повече хора (включително и неспециалисти) да се запознаят с тях и да ги използват.

9. Информация за Научния съвет на звеното.

Прилага се.

10. Копие от Правилника за работа в звеното.

http://ibl.bas.bg/wp-content/uploads/2014/09/Pravilnik_za_ustroystvoto_i_deynostta_IBE.pdf

11. Списък на използваните в отчета и приложенията към него съкращения.

Прилага се.

Приложения към Годишния отчет на Института за български език за 2016 година:

Протокол от заседанието на Общото събрание и Научния съвет на Института за приемане на отчета.

Таблица с приложения.

Списък с публикациите и цитиранията.

Илюстративен материал.

26.01.2016 г.

Директор на Института за български език:

проф. д-р Светла Коева